

TARTALOM

HÍREK	3
Nemzeti összetartozás bizottsága	3
A Nemzeti összetartozás bizottsága szeptember 30-i ülésének beszámolója	
Erdély	4
A decentralizációs intézkedéscsomag tervezete Október 27. – Népi ellenállás	
Felvidék	6
Lezárult a jelöltállítás Viták a Most-Híd „víziója” körül	
Délvidék	9
Jobbikos képviselő vitája Strasbourgban a szerb elnökkel	
Kárpátalja	11
Ukrán-magyar bizottsági találkozó Kárpátalján	
Muravidék	11
Csökkenő támogatás	
Ausztria	12
Választási eredmények Burgenland magyarlakta településein	
A HÉT TÉMÁJA	14
Közéleti és politikai preferenciák Erdélyben a magyar identitás őrzésével kapcsolatban	
KITEKINTŐ A KÖVETKEZŐ KÉT HÉTRE	17

HÍREK

Nemzeti összetartozás bizottsága

A Nemzeti összetartozás bizottsága szeptember 30-i ülésének beszámolója

Az ülésen – első napirendi pontként – *A nemzeti értékek azonosításának és rendszerezésének helyzetéről, a nemzeti értékek fenntarthatóságáról és hasznosításáról, valamint a Hungarikum Bizottság működéséről a 2012. évre vonatkozóan* címmel benyújtott jelentés ([J/12229.](#)) általános vitára való alkalmasságát vitatta meg és fogadta el a bizottság.

A kormány képviselője elmondta, hogy a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény ([T/5539.](#)) által életre hívott Hungarikum Bizottság feladata többek között a Magyar Értéktár és a Hungarikumok Gyűjteményének összeállítása, valamint a nemzeti értékek azonosítása, rendszerezése és védelme, amely egy többszörösen összetett, alulról felfelé építkező rendszerben, az ún. Magyar Nemzeti Értékek Piramisában történik.

Potápi Árpád János (Fidesz), a bizottság elnöke a külhoni magyar értéktárról érdeklődött, valamint arról, hogy az Országgyűlés, illetve a bizottság hogyan tudna tevélegesen segíteni a Hungarikum Bizottság (HB) munkáját. Egy további kérdésére reagálva elhangzott, hogy a törvény beváltotta a hozzá fűzött reményeket, felállt és működik a HB, illetve hogy jelen vannak, felkészítő tanfolyamokat, konferenciákat, szakmai fórumokat rendeznek szerte a Kárpát-medencében.

Szabó Rebeka (Független) a költségvetést hiányolta a jelentésből, illetve a civil szféra bevonását az intézményesített kapcsolatrendszerbe, valamint a magyar termékek egyértelmű megkülönböztetéséért és a hamisítások elkerüléséért szólalt fel. A válaszban elhangzott, hogy a tavalyi évben még nem volt külön költségvetése a bizottságnak (a VM költségvetésében jelent meg) és hogy nemzetközileg ellenőrzött szigorú előírások alapján kerülhetnek a hungarikumok listájára a termékek. A civil szervezetek képviselői a szakbizottságokban kaphatnak helyet, így ők részt vesznek a közös munkában, előszűrőként a Hungarikum Bizottság előtt. A bizottság általános vitára ajánlotta a javaslatot.

Ezt követően – második napirendi pontként – *Szenthe Sándor* edmontoni tiszteletbeli konzul és *Corneliu Chisu* magyar felmenővel rendelkező kanadai parlamenti képviselő, az Interparlamentáris Unió Magyar–Kanadai Baráti Tagozata kanadai alelnökének a Kanadában élő magyarságról szóló tájékoztatóit hallgatta meg a bizottság. A tiszteletbeli konzul ismertette a 350 ezres magyar közösség kulturális, oktatási helyzetét és számos magyar szervezet tevékenységét. Kifogásolta, hogy szerinte bizonyos esetekben a magyar kormányzat nem a megfelelő csoportokat és személyeket támogatja, továbbá, hogy a hosszabb ideje a magyar identitás megőrzéséért küzdő szervezetek képviselői kissé háttérbe szorultak.

Szávay István (Jobbik) kritikával illette a kormány nemzetpolitikáját, amely szerinte több irányba húz, nem képvisel határozott irányvonalat, a kormánypártok politikusai különböző, akár egymással szembenálló szervezetek mögé állnak, ami a képviselő szerint nem használ azok együttműködésének.

Hidvéghi Balázs (Fidesz) a bizottság alelnöke a kanadai magyar szervezetek kulcsszerepét hangsúlyozta a regisztráció, valamint az ottani magyarság 2014-es országgyűlési választásokon való részvételében.

Csóti György (Fidesz) három kérdést és egy kérést vetett fel a beszámoló kapcsán. A kormánypárti politikus azt tudakolta, hogy a 350 ezres közösségből hányan kértek magyar állampolgárságot és hogy áll a regisztráltak száma. Rákérdezett arra is, hogy a fiataloknak, a gyermekeknek milyen nyelvtanulási és nyelvápolási lehetőségei vannak akár az iskolában, akár az iskolán kívül. Zárásul az anyanyelvi vallásgyakorlási lehetőségekre kérdezett a Fidesz képviselője. Hozzáfűzte a fentiekhez a Székely Nemzeti Tanács általa tolmácsolt kérését, hogy a kanadai magyarság (illetve a világ minden táján élő magyarok) is álljon ki a székely nép önrendelkezési joga mellett október 27-én, egy békés demonstrációval a román nagykövetség előtt. Szenthe Sándor elmondta, eddig 84-en regisztráltak, ám az elektronikus regisztráció beindulásával nagyobb növekedést vár e téren. Az identitás megőrzés és nyelvápolás kapcsán hangsúlyozta, hogy Edmontonban és Calgaryben működik magyar iskola, a cserkészmozgalom is tevékenykedik és számos kulturális programot szerveznek, amelyek népszerűek a fiatalok körében, a második-harmadik generációban is.

Hoppál Péter (Fidesz) köszönetét fejezte ki a kanadai törvényhozásnak, hogy a Magyarországról Kanadába érkező, letelepedni szándékozó csoportok kezelését ésszerűen oldották meg, mellőzve a vízumkényszer ismételt bevezetését.

A harmadik napirendi pont a NÖB feladatkörébe tartozó törvények végrehajtását, társadalmi és gazdasági hatását figyelemmel kísérő albizottság megalakítása volt. A bizottság vitát követően, Potápi Árpád János javaslatára *Szabó Vilmost* (MSZP) választotta az albizottság elnökévé.

A továbbiakban bemutatkoztak az ülésen résztvevő, a nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégiumból és a kolozsvári Apáczai Csere János Elméleti Líceumból egyhetes országgyűlési tanulmányi útra érkezett erdélyi diákok, a Külügyi Igazgatóság által kiírt esszépályázat győztesei és kísérő oktatóik.

Erdély

A decentralizációs intézkedéscsomag tervezete

Liviu Dragnea, közigazgatásért és regionális fejlesztésért felelős miniszterelnök-helyettes Románia közigazgatási decentralizációjára vonatkozó dokumentumot állított össze és küldött el a megyei és helyi önkormányzatok vezetőinek, mely tartalmazza azokat a törvénymódosítási javaslatokat, amelyek révén megvalósulna egyes kormányzati funkciók és hatáskörök leosztása a megyei illetve helyi szintű hatóságoknak. A módosításokat kormányhatározattal fogadnák el, és január 1-jén lépnek életbe a regionalizációt megelőző intézkedéscsomagként.

Borboly Csaba, Hargita megye tanácselnöke a Transindex megkeresésére elmondta: „Ha a decentralizáció valóban megvalósul, akkor egy sor hivatal közelebb kerül a lakossághoz, a direkt módon választott helyi és megyei vezetökhöz, ez pedig üdvözlendő és támogatandó. Különbén visszafogott vagyok abban a tekintetben, hogy képes lesz-e a miniszterelnök-helyettes ezt a kezdeményezést végigvinni, főleg, hogy egyedüli a kormányban, aki ezt a kezdeményezést támogatja.”

Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke október 6-án tett nyilatkozata szerint „Amióta az RMDSZ ellenzékben van, ez az első olyan projektje a kormánykoalíciónak, amelyet tudunk támogatni, amennyiben figyelembe vesszük a Szövetség módosító javaslatát”.

Az RMDSZ aláírásgyűjtési akciója a három székelyföldi és három partiumi megyében a helyi népszavazások kiírására a fejlesztési régiók átszervezése ügyében jól halad – emelte ki a szövetségi elnök. Ugyanakkor arra is kitért, hogy a hat megyében a román lakosságot is meg szeretnék győzni, kéri a támogatásukat, hiszen a gazdasági-fejlesztési régiók hatékony működése nem kizárólag a magyar emberek életszínvonalát növelné, hanem a teljes lakosságét.

A kormány decentralizációs tervzetéről *Toró T. Tibor*, az Erdélyi Magyar Néppárt elnöke október 3-án, Kolozsváron tartott sajtótájékoztatóján leszögezte: a Néppárt üdvözlí a decentralizációs kezdeményezést, de politikai szempontból az egyik fő gyengeségének tartja, hogy nem a kétharmados támogatottságú kormány terve, hiszen a kormánykoalíción belül nézeteltérések vannak. A jelenlegi nyilvános információk alapján a módosítás nem terjed ki a megyei közpénzügyi és adóbegyűjtő intézményekre, ami azt jelentheti, hogy a „pénzcsapok” továbbá is Bukarestben maradnának, a rendszer megyei szinten továbbra is a központnak kiszolgáltatót marad. „A Néppárt elismeri a tervzet fontosságát, de továbbra is úgy gondoljuk, hogy a megoldás az ország számára a történelmi régiók mentén történő közigazgatási átalakítás, a megyerendszer felülvizsgálata, emellett ismét hangsúlyozzuk, hogy két sajátos jogállású régióra van szükségünk: Székelyföldre és a történelmi Partiumra.” *Toró* leszögezte: továbbra is pótcselekvésnek tartja az RMDSZ által a fejlesztési régiók átalakítására vonatkozóan indított aláírásgyűjtést, mivel a kezdeményezés nem arról szól, amiről valójában kellene, vagyis a reális, közigazgatási átszervezésről. Ennek ellenére – mondta *Toró T. Tibor* –, a Néppárt kész segíteni az RMDSZ által elindított aláírásgyűjtésben, ha a szövetség is támogatja a Néppárt július 20-án elindított hasonló akcióját, és közösen kérnék az emberek támogatását.

Izsák Balázs, az SZNT elnöke jönnek tartja az RMDSZ kezdeményezését az aláírásgyűjtést illetően, bár van egy lényeges pont, ahol eltér az öök álláspontjuk, nevezetesen Maros, Hargita és Kovászna megyét együttesen nem tekintik azonosnak Székelyfölddel.

Forrás: maszol.ro

erdely.ma

Október 27. – Népi ellenállás

A rendszerváltás óta nem volt olyan esemény, amelyen az összes erdélyi magyar párt részt vett volna – emelte ki a Nagy Menetelés előkészületeiről *Izsák Balázs*, a Székely Nemzeti Tanács elnöke a Kossuth Rádiónak adott interjújában. Az RMDSZ, az MPP, az EMNP, az EMNT és az SZNT közösen készül a megmozdulásra, a pártok azonos álláspontot képviselnek e tárgyban, közös munkabizottságot hoztak létre. Reményének adott hangot, hogy erre a rendezvényre nem vetődik, és nem vetítődhet a politikai versengés árnyéka.

Izsák arra kéri az erdélyi magyar politikai szervezeteket, hogy október 27-ig minden egymás közti vitát fagyasszanak be. A nemzetközi jog nem védi meg azoknak a jogát, akik önként lemondanak jogaikról, hangsúlyozta az SZNT elnöke.

Kántor Zoltán, a budapesti Nemzetpolitikai Kutatóintézet igazgatója a Kossuth Rádióban a székelyek önrendelkezési törekvéseit a katalánok ilyen jellegű megmozdulásaival hasonlította össze, mivel a katalánok is békés utcai megmozdulásokat és népszavazásokat szerveztek. Ugyanakkor – véleménye szerint – jobb hivatkozási alap a székelyeknek Dél-Tirol autonómiája, mint a katalánok vagy a baszkok függetlenségi törekvése.

Az igazgató kifejtette, hogy az Európai Unió elképzeléseitől nagyon messze áll a kisebbségi jogok biztosítása, ha autonómiáról, vagy az országok politikai berendezkedésének megváltoztatásáról van szó.

Az igazgató Bukarest félelméről is beszélt, miszerint az erdélyi románság és az erdélyi magyarság összefogásával felerősödhetnek Erdély önállósodási törekvései. Ugyanakkor Kántor mégsem látja valószínűnek azt, hogy az erdélyi románok felsorakozzanak a Székelyek Nagy Menetelésének ügyéhez.

Forrás: erdely.ma

Felvidék

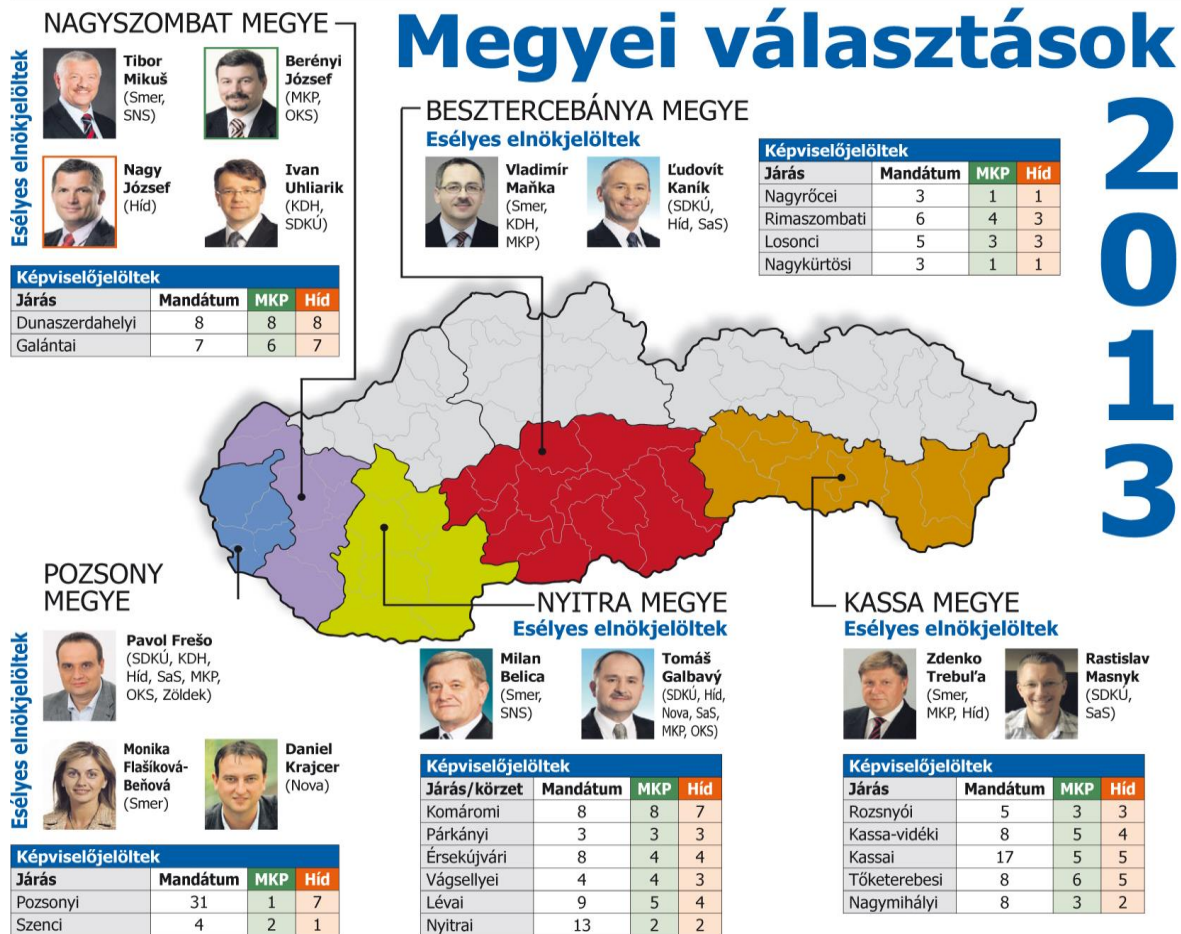
Lezárult a jelöltállítás

Záró szakaszához érkezett a megyei választásokra való felkészülés Szlovákiában. A 2013. november 9-én esedékes megmérettetésre október 1-ig adhatták le a pártok a megyei elnök-, valamint képviselőjelöltjeik listáját.

A megyefőnök-jelöltek versenyében mindössze Nagyszombat megye élére pályázhat önálló magyar jelölt, azonban itt rögtön ketten is: Berényi Józsefet, az MKP elnökét (akit az OKS is támogat) vagy Nagy Józsefet, a Most-Híd parlamenti képviselőjét választhatják megyei előljáróvá a kerület szavazói. A fenti politikusok mellett a magyarokta vidékeken¹ mindkét párt beállt egy-egy megyei elnöki tisztségért versengő fél mögé. Pozsony megyében Pavol Frešot (SDKÚ) támogatják, a Népi Platform szervezeteihez, valamint a Polgári Konzervatív Párthoz (OKS) és a Zöldek Pártjához hasonlóan. Nyitra Tomáš Galbavý (SDKÚ) győzelmét látnák szívesen az SDKÚ-val, az SaS-szel, a Daniel Lipsič fémjelezte Novával és az OKS-szel karöltve. A Besztercebányai

¹ Ezeken felül a Most-Híd a nem magyarokta kerületekben is szerepet vállal a megyefőnökök vetélkedésében, felsorakozva Trencsénben az SDKÚ-s Jozef Lohyňa és Eperjesen a KDH-s Ján Hudacký mögött.

kerületben lesz a legtöbb jelölt, szám szerint kilenc fő. Közülük az MKP a Smer-es Vladimír Maňkát támogatja (ahogy a KDH is), míg a Most-Híd az SDKÚ-hoz és az SaS-hez hasonlóan Ľudovít Kaníkot (SDKÚ). Kassa megyében pedig mindkét magyar vonatkozású szervezet a baloldali Smer jelöltjét, Zdenko Trebuľat látná a megyefőnöki székben.

A megyei képviselőjelöltek tekintetében kiélezett vetélkedés várható az MKP és a Most-Híd között. 2009-ben előbbiek 40, utóbbiak 2 helyet tudtak megszerezni, azonban a Bugár Béla vezette vegyespárt akkoriban csupán néhány hónapos múltra tekinthetett vissza, így az erőviszonyok jelentős átrendeződése várható. Az elmúlt hónapokban számtalan alkalommal tárgyaltak a felek a magyarság minél eredményesebb képviselete érdekében, ám megyei szintű megegyezésre végül csak a Pozsonyi és a Besztercebányai kerületben² jutottak. A főváros térségében az MKP 3, míg a Most-Híd 8 jelöltet indít egy hétpárti „nagykoalíció” keretében. Besztercebánya megye Nagykürtösi, Losonci, Rimaszombati és Nagyrócei járásában mindkét szervezet kevesebb jelöltet állít a lehetségesnél, így akadályozva meg a magyar szavazatok elaprózódását. Emellett több olyan járás van (pl. a Nyitra megyei Lévai járás), ahol helyi szinten sikerült megegyezni hasonló megoldásokban.

² Szlovákia közigazgatási felosztása többszintű. A megyei választások kapcsán legtöbbször a megyék vagy más néven kerületek, illetve a járások kerülnek szóba. A szavazás tétje ugyan az, hogy egy-egy párt hány mandátumot tud szerezni a megyei testületekben, azonban a képviselőjelölt-állítás járásonként történik. Az MKP és a Most-Híd közti felfogásbeli különbség is ebből adódott: míg Berényi Józsefék járási szinten kívántak megegyezésre jutni, addig Bugár Béláék a megyei tárgyalásokat részesítették volna előnyben.

Az MKP és a Most-Híd magyarlakta megyékben állított képviselőjelölt-listái az alábbiak szerint alakulnak:

Megye/járás	Mandátum	MKP	Most-Híd
<i>Pozsony megye</i>			
Pozsonyi	31	1	7
Szenci	4	2	1
<i>Nagyszombat megye</i>			
Dunaszerdahelyi	8	8	8
Galántai	7	6	7
<i>Nyitra megye</i>			
Komáromi	8	8	7
Párkányi	3	3	3
Érsekújvári	8	4	4
Vágsellyei	4	4	3
Lévai	9	5	4
Nyitrai	13	2	2
<i>Besztercebánya megye</i>			
Nagyrócei	3	1	1
Rimaszombati	6	4	3
Losonci	5	3	3
Nagykürtösi	3	1	1
<i>Kassa megye</i>			
Rozsnyói	5	3	3
Kassa-vidéki	8	5	4
Kassai	17	5	5
Tóketerebesi	8	6	5
Nagymihályi	8	3	2

Forrás: www.uj szo.com

Viták a Most-Híd „víziója” körül

Előző számunkban (Nemzetpolitikai Tükör II. évfolyam, 23. szám) adtunk hírt a Most-Híd nemzetpolitikai koncepciójáról. Azóta számos fórumon kommentálták a kiadott tervezetet.

A vitaanyaggal szemben a leghevesebb kirohanást *Rafael Rafaj*, a Szlovák Nemzeti Párt alelnöke tette. Szerinte a Most-Híd „Vízió 2016” elnevezésű dokumentuma több pontjában alkotmányellenes, a párt „programszerűen és folyamatosan Szlovákia déli részének elszakításán dolgozik”, ezért a belügyi tárcának kezdeményeznie kell a párt feloszlatását. A szélsőséges politikus kifogásolta többek között a magyar nyelv hivatalos regionális nyelvként való elismerését, továbbá az „önálló nemzeti jelképek, egy szlovákiai magyar zászló és címer létrehozását”, ami őt a koszovói szeparatista, elszakadási törekvésekre „emlékezteti”.

Solyos László, a Most-Híd alelnöke erre reagálva elmondta, a Vízió 2016-ban pártjuk oktatási és kulturális önkormányzatról beszél, maga a dokumentum pedig „egy 21. századi, európai színvonalú” anyag. Egyúttal azt üzenté az SNS-es politikusnak, hogy gondolkodásmódjával a „19. század szintjén” maradt. A vegyespárt alelnöke leszögezte, a Vízió 2016 elsősorban a szlovákiai magyarság asszimilációját kívánja megállítani, visszafordítani, és szó sincs benne területi autonómiáról.

A szlovák oldalról érkező kritikák mellett a felvidéki magyarok körében is vitát gerjesztett a tervezet. *Tokár Géza*, a Szlovákiai Magyarok Kerekasztalának szóvivője kifejtette, hogy a dokumentumban megfogalmazott célok nemesek ugyan, ám a gyakorlati megvalósítás fogja megmutatni a koncepció valódi értékét. A www.felvidek.ma hírportál a vitaanyag Önmeghatározás című részét kifogásolta. A megjelent állásfoglalásban elsősorban a koncepcióban javasolt „dél-szlovákiai” és „szlovákiai magyar” elnevezéseket illették kritikával, azt felröva a Most-Hídnak, hogy azt sugallják, a felvidéki magyar közösség tagjai elsősorban szlovákiaiak és csak másodsorban magyarok. Szerintük a nyilvánosságra került javaslat ezzel gyengíti az egységes magyar nemzethez való tartozás érzését, továbbá „újraépíti a trianoni határokat”.

Forrás: www.felvidek.ma

Délvidék

Jobbikos képviselő kérdése Strasbourgban a szerb elnöknek

Tomislav Nikolić szerb elnök csütörtökön az Európa Tanács (ET) parlamenti közgyűlésének strasbourgi ülésén átfogó beszédben vázolta országa politikáját, nagy teret szentelve Koszovó kérdésének. Megerősítette, hogy Belgrád továbbra sem kívánja elismerni albán többségű volt tartományának az állami önállóságát. Megismételte azt a szerb részről rendszeresen hangoztatott érvet, hogy a nemzetközi joggal ellentétben áll az államok integritásának megbontása.

Beszéde után Nikolić képviselői kérdésekre válaszolt. *Gaudi-Nagy Tamás* (Jobbik) a délvidéki magyarok ügyét vetette fel³, mire a szerb elnök azt felelte, hogy a vajdasági magyaroknak nincs miért aggódniuk, senki nincs közülük veszélyben. Nikolić emlékeztetett arra, hogy június végén "lezártak egy fejezetet", amikor Csúrogon Áder János magyar köztársasági elnökkel együtt, a szerb-magyar történelmi megbékélés jegyében, a II. világháborúban ártatlanul megölt magyar, illetve szerb áldozatok vesztőhelyén rótták le kegyeletüket. A Vajdasági Magyar Szövetség kormányon van a Vajdaságban, és arra is megvolt a lehetősége, hogy belépjen a szerb kormányba, de ezzel nem akart élni - mondta a szerb államfő. Szerinte a Vajdaságban a dolgok előre haladnak.

A külföldi képviselőkkel folytatott megbeszéléseken túl *Gaudi-Nagy Tamás* hétfőn közmeghallgatást, csütörtökön pedig nemzetközi sajtótájékoztatót szervezett Strasbourgban. „Területi autonómiát a Délvidéken élő 300 ezer magyarnak!” címmel figyelemfelhívó akciót tartott az Európa Tanács strasbourgi épületénél a *Gaudi-Nagy Tamás* vezette csoport. Szórólapok és a magyarveréseket bemutató DVD lemezek szétosztásával hívva fel a figyelmet - mint hangoztatták - a délvidéki magyarok rendkívüli sanyarú kisebbségi helyzetére. A figyelem-felhívó rendezvényeken részt vett *László Bálint*, a Magyar Remény Mozgalom vezetője, valamint *Rácz Szabó László*, a Magyar Polgári Szövetség elnöke. A közmeghallgatáson ott volt még *Bozóki Antal*, a délvidéki magyarok jogvédelmével foglalkozó Árgus Egyesület elnöke, a sajtótájékoztatót pedig *Kiss Ervin*, a Jobbik délvidéki szervezője.

Reakció-ellenreakció

Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) elnöke a Kossuth Rádió Határok nélkül című műsorának nyilatkozva kártékonynak ítélte meg a két vajdasági magyar párt és egy civil szervezet, valamint az anyaországi képviselő délvidéki magyarság helyzetét ismertető strasbourgi akcióit. Szerinte az a kép, amelyet Strasbourgban bemutattak a valóságtól távol áll. *Pásztor* kifejtette, hogy az ott megfogalmazott mondatok és vélemények messze elrugaszkodtak a realitástól, és ezen akcióikkal több kárt okoznak, mint hasznot a délvidéki magyarságnak, ezért azt javasolja a magyar pártoknak, hogy tartsanak önvizsgálatot és hagyjanak fel tevékenységükkel.

Szávay István, a Jobbik Nemzetpolitikai Kabinetjének elnöke közleménye szerint „a Jobbik, az MRM és az MPSZ célja a délvidéki magyarság nemzetközi fórumokon eddig elhallgatott problémáinak bemutatása és partnerek szerzése annak érdekében, hogy ezen elszakított nemzetrészünk is kivívhasssa területi autonómiáját. Az együttműködő szervezetek fontos feladatuknak érzik, hogy a délvidéki magyarok minden rendezetlen ügye – különösen a magyarellenes atrocitások megszüntetése, diszkriminatív jogszabályok eltörlése, számaránynak megfelelő részvétel a foglalkoztatásban és a közügyekben – a további drasztikus népességfogyás megakadályozása érdekében megnyugtató módon mielőbb megoldódjon.”

³ „...talán Nikolić úr nyitott minden kérdés megválaszolására, mert mi szívesen hallanánk válaszait. Fontos, hogy halljuk az álláspontját. Remélem, hogy Nikolić úr válaszolni fog a vajdasági magyarokkal kapcsolatos kérdésekre például, és elmondja, mi zajlik ott, miért nem biztosított a térség autonómiája.”

Kárpátalja

Ukrán-magyar bizottsági találkozó Kárpátalján

A Nemzeti összetartozás bizottsága (NÖB) elnöke *Potápi Árpád János* és alelnöke *Hidvéghi Balázs* (mindketten Fidesz) 2013. október 2-án a kárpátaljai Beregszászon részt vett az ukrán parlament Emberi jogi, kisebbségi és etnikumközi bizottságának kihelyezett ülésén. A megbeszélésen döntően a kárpátaljai magyar közösség helyzetéről esett szó.

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán rendezett esemény felvezetéseként *Valerij Packan*, a bizottság elnöke az intézmény hallgatóinak jelenlétében ismertette az ukrán testület látogatásának céljait. *Orosz Ildikó*, a főiskola elnöke felvázolta az iskola történetét, majd részletesen kitért a kárpátaljai magyar oktatás aktuális problémáira: a nyelvtörvény betartásának kérdésére, a külső független tesztelés hiányosságaira, a kötelező második idegen nyelv bevezetésének problémáira és az anyanyelvi tankönyvek, módszertani tanulmányok hiányára.

A bizottsági találkozón a NÖB elnöke hangsúlyozta, hogy Ukrajna stabilitása és európai integrációja Magyarország érdeke is. Hangsúlyosan szolt a nyelvtörvény gyakorlati végrehajtásának hiányosságairól, a Tiszamelléki magyar többségű járás létrehozását és egy magyar többségű választókerület visszaállításának szükségéről, amely igényt európai dokumentumok is megalapoznak. A parlamenti képviselők a teljes egészében magyarországi finanszírozással működő főiskola zavartalan működésének garantálását kérték tárgyalópartnereiktől. Ukrán részről felvetették a kettős állampolgárság kérdését is: álláspontjuk szerint a magyar gyakorlat sérti az ukrán törvényeket; Potápi Árpád János válaszában köszönetet mondott, hogy más szomszédunktól eltérően Ukrajna mégis korrekten jár el az ügyben, hiszen a magyar állampolgárság felvétele többlet lehetőséghez juttatja az azt kérelmezőket.

Az ukrán partnerbizottság tagjai Magyarország támogatását kérték Ukrajna európai integrációs törekvéseivel kapcsolatban, valamint bizakodásuknak adtak hangot a hazánkban élő ukránok jogainak biztosítását illetően. A nyelvtörvénnyel kapcsolatban ukrán képviselők többsége rögzítette, hogy nem támogatják a 2012-ben elfogadott nyelvtörvény jelenlegi formáját, mivel véleményük szerint ez csupán az orosz nyelv ügyét szolgálja, és nem veszi figyelembe más nemzeti kisebbségek szükségleteit. A törvényt ugyanakkor Gajdos István, a Régiók Pártja képviselője megvédte.

A bizottságok elnökei kölcsönösen meghívták fővárosi tárgyalásokra partnerbizottságukat.

Muravidék

Csökkenő támogatás

Göncz László, magyar nemzetiségi országgyűlési képviselő sajtóértekezleten tájékoztatta a nyilvánosságot arról, hogy a 2014-es pótköltségvetés és a 2015-ös költségvetés tervezete csökkenti a Nemzetiségi Hivatal finanszírozását is. A 2014-ben előre vetített 7,5%-os csökkenés és a 2015-re a kormány által javasolt 9,3%-os kurtítás komoly

érvágást jelentene a tervezett projekteknél és a kisebbségi intézményrendszer működtetésében. Mindezek miatt a képviselő levélben fordult a kisebbségi ügyekért felelős miniszterhez. Hozzátette ugyanakkor, hogy a tervek szerint az oktatás terén nem változna a normatíva, a kultúrafinanszírozás pedig mindössze 1 %-kal csökkenne.

Ausztria

Választási eredmények Burgenland magyarlakta településein

Burgenlandban továbbra is a Szociáldemokrata Párt (SPÖ) a legerősebb párt (37,52 százalékkal), bár csakúgy, mint az Osztrák Néppártnak (ÖVP) (26,53 százalékkal) csökkent a népszerűsége a 2008-as választásokhoz képest. Az Osztrák Szabadságpárt (FPÖ) (17,83 százalék), a Zöldek (6,29 százalék), Stronach Csapata (5,94 százalék) és a NEOS (2,8 százalék) növelte táborát, a Szövetség Ausztria Jövőjéért (BZÖ) (1,98 százalék) ezzel ellentétben Burgenlandban is veszteséget könyvelhetett el.

A magyarlakta települések eredményei:

Felsőpulya:

Felsőpulyán az országos és tartományi trenddel ellentétben az ÖVP áll az első helyen, 30,05 százalékot ért el (-3,18). a második helyre került az SPÖ 29,87 százalékkal (-3,76). Az FPÖ 17,07 százalékot szerzett (+1,45). A Zöldek 8,45, a BZÖ 1,90 százalékot ért el. A kispártok közül Team Stronach 7,10 százalékot, a Neos pedig 3,98 százalékot könyvelhet el. A többi kispárt, a Kalózok, a KPÖ és a Keresztény Párt nem haladták meg az egy százalékot.

Felsőőr:

Bár veszteséggel, de megőrizte első helyét az SPÖ. 35,31 százalékot (-3,75) érték el a szociáldemokraták. Második maradt az ÖVP, a jelenlegi eredmények szerint 21,07 százalékot (-3,17) érték el. Az FPÖ 20,93 százalékkal a harmadik helyen végzett. A Zöldek 7,46 százalékot érték el, a BZÖ 2,23 százalékot. A kispártok közül Stronach Csapata 8,40 százalékot, a Neos pedig 3,43 százalékot könyvelhetett el. A többi kispárt: a Kalózok, a KPÖ és a Keresztény Párt nem haladták meg az egy százalékot.

Alsóőr:

36,97 százalékkal (-0,4) az első helyen áll Alsóőrrött az SPÖ, második helyen 30,30 százalékkal (-7,07) az ÖVP áll. A szavazások alapján sorban a harmadik az FPÖ 12,73 százalékot tudhat magáénak. A Zöldek 5,45, a BZÖ 2,12 százalékot érték el. Büszke 9,70 százalékot ért el Frank Stronach Alsóőrrött, a Neos kispárt itt csupán 1,21 százalékot tudhat magáénak. A többi kispárt, a Kalózok, a KPÖ és a Keresztény Párt nem haladták meg az egy százalékot.

Őrisziget:

Első helyen áll az SPÖ 41,97 százalékkal (+3,14), ezzel Őriszigeten az országos és tartományi trenddel szemben nyertek a szociáldemokraták. Az ÖVP erősen veszített, 20,73 százalékkal (-12,78) áll a második helyen. Az FPÖ 16,58 százalékot (+1,15) ért el. A Zöldek 4,15, a BZÖ 0,52 százalékot ért el. A kispártok közül a Neos 6,22 százalékot, Stronach Csapata 8,81

százalékot ért el. A Kalózok, a KPÖ és a Keresztény Párt itt sem érték el az egy százalékot.

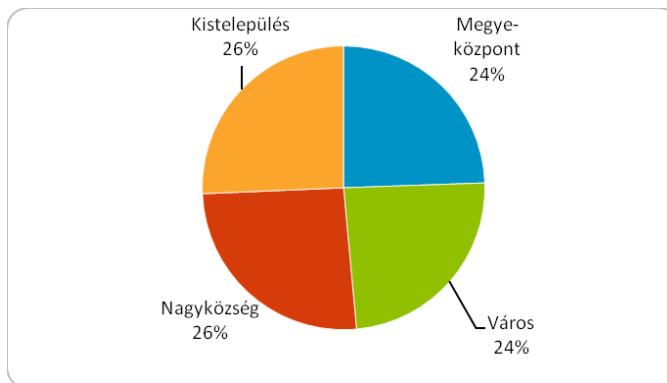
Forrás: <http://volksgruppen.orf.at/magyarok/stories/2606422/>

A HÉT TÉMÁJA

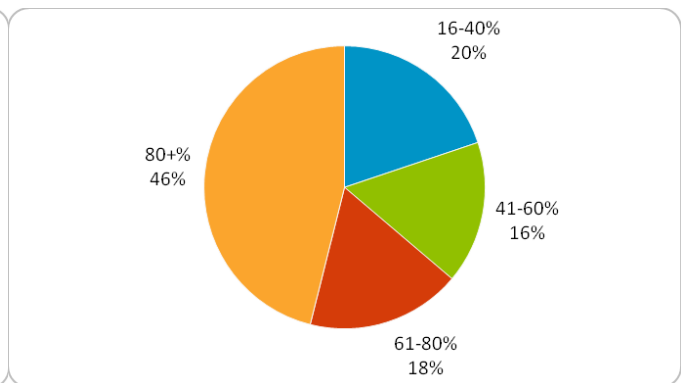
Közéleti és politikai preferenciák Erdélyben a magyar identitás őrzésével kapcsolatban

Az alábbi elemzésben a Bell Research által az erdélyi lakosság⁴ körében végzett kvantitatív kutatás⁵ kisebbségi magyar identitással kapcsolatos kérdéseinek eredményeit mutatjuk be. A felmérés készítői arra voltak kíváncsiak, hogyan látják a Romániában élő magyarok a magyarként való érvényesülés előnyeit és hátrányait. A válaszadók összetétele településtípus szerint arányosan oszlott meg.

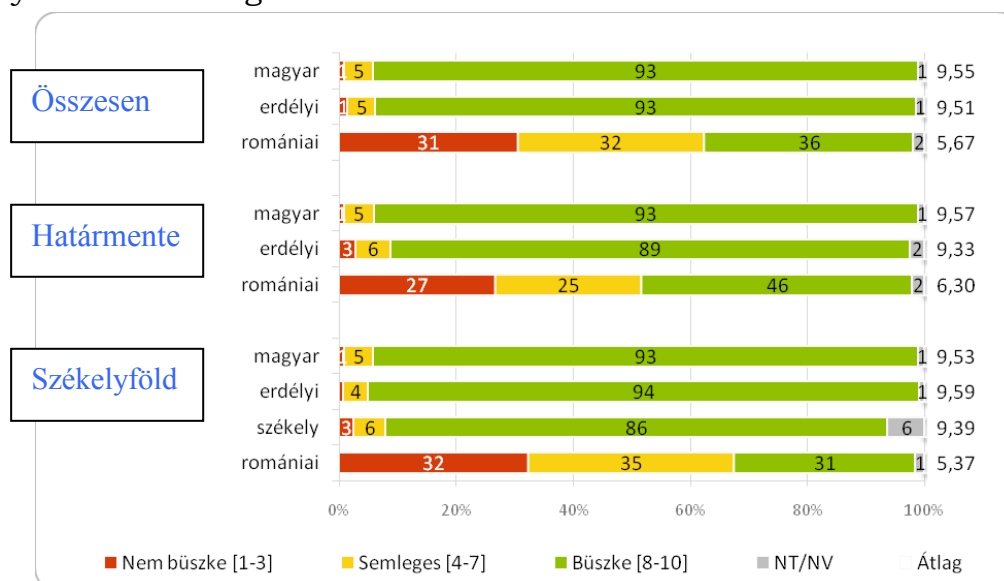
Településtípus

Magyarok aránya

A nemek szerinti megoszlás közel azonos, az 1804 válaszadó 51%-a nő, 49%-a férfi. A válaszadók életkori megoszlását illetően legkisebb arányban a 18-27 év közötti korosztály (16%), míg legnagyobb részben a 45-64 év közötti korosztály szerepel (31%). Iskolai végzettség tekintetében a többség alapfokú (41%) vagy középfokú (36%) végzettséggel rendelkezik. A válaszadók vallását illetően a két legjelentősebb felekezet, a katolikus és a protestáns 44%-52% arányban oszlik meg.

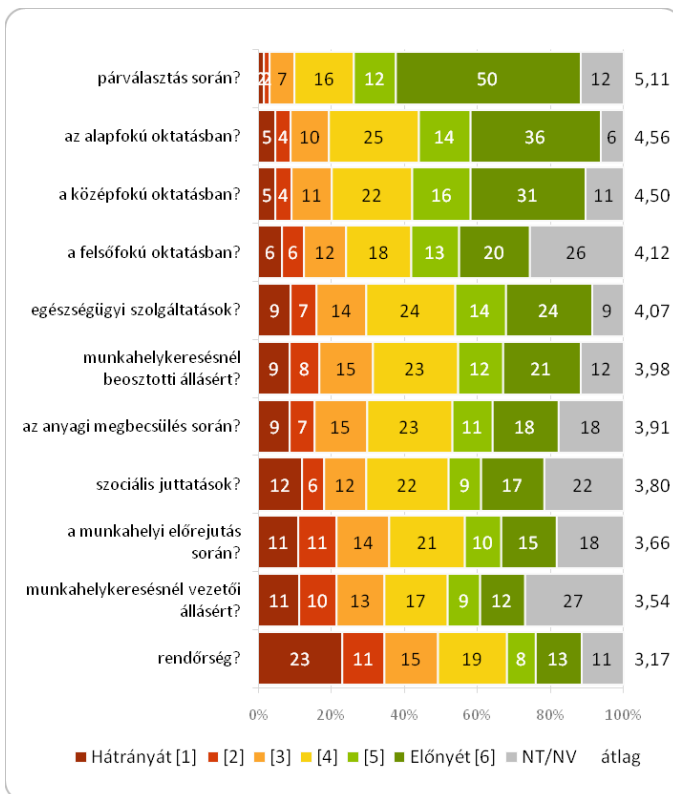
⁴ A felmérés három határmenti (Bihar, Szilágy, Szatmár) és három székelyföldi (Kovácsna, Hargita, Maros) megyében készült.

⁵ Az adatfelvétel 2012. augusztus 21. és október 3. között zajlott, melynek során összesen 1804 sikeres személyes interjú készült.

Az erdélyi magyarok ugyanolyan mértékben büszkék arra, hogy magyarok, mint arra hogy erdélyiek, egy **10-es skálán 9,5 fölötti átlaggal** jellemzik viszonyulásukat, azonban az erdélyi tudat valamelyest alacsonyabb, mint a magyarság tudata a határmenti válaszadóknál.

Hasonló szintet ér el a székelyföldi válaszadók esetében a székely identitáshoz való viszonyulás.

Székelyföldön erős hármás identitás figyelhető meg, a magyar, erdélyi és székely identitás is 9,4-es átlaggal jellemezhető.

Viszonylag hátrányosnak látják a magyarsághoz való tartozást a munkahelyi előrejutás és a vezetői állásért folyamodás vonatkozásában is. A munkahelyi előrejutást illetően **minden ötödik válaszadó hátrányként** éli meg a magyarsághoz való tartozást.

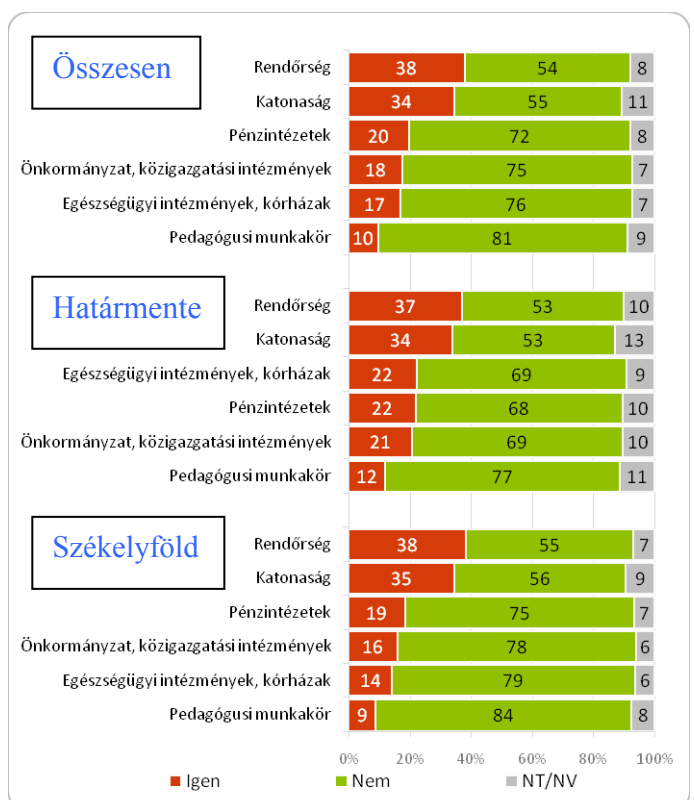
Egyéb vizsgált élethelyzetekben [munkahely-keresési lehetőségek, anyagi megbecsültség, egészségügyi szolgáltatások] többségben vannak azok, akik a magyar identitásnak inkább előnyét látják, mint azok, akik hátrányos voltát érzékelik.

Míg Székelyföldön a válaszadók 1/3-a sem büszke arra, hogy romániai, Határmentén ez az arány a válaszadók közel felét jellemzi.

A válaszadók **62%-a** szerint Erdélyben a **párválasztás során kifejezetten előnyökkel jár, ha az ember magyar.**

Az oktatás területén szintén inkább előnyökkel [és nem hátrányokkal] jár a magyar identitás **a válaszadók közel fele szerint:** elsősorban az alapfokú, illetve a középfokú oktatási intézményekben érzékelhetőek a magyarsághoz való tartozás előnyei.

A rendőrség esetében azonban a válaszadók harmada tapasztalta, hogy kifejezetten hátrányba került azért, mert magyar.

Ha megvizsgáljuk, hogy a romániai közszférában való elhelyezkedés során mely területeken tapasztalnak hátrányt magyarságuk miatt a válaszadók, akkor az eredmények azt mutatják, hogy a rendőrség, illetve a katonaság sorába legnehezebb bejutni magyarként, azaz a **fegyveres testületek esetében a válaszadók több mint 1/3-a tapasztalt hátrányos megkülönböztetést.**

A válaszadók **közel ötöde** tapasztalt már egyéb közintézményekbe [pl. **pénzüntézetek, önkormányzat, egészségügyi intézmények**] való pályázás során is diszkriminációt magyarsága miatt.

A pedagógusi munkakör esetében tapasztaltak legkevésbé diszkriminációt magyarságuk miatt a válaszadók, itt azonban fontos megemlíteni, hogy Erdélyben minden oktatási szinten van magyar tagozat és a pozitív eredmény valószínűsíthetően amiatt van, hogy eleve ezen pozíciókat pályázzák meg az erdélyi magyarok.

Különbség figyelhető meg az önkormányzatoknál és az egészségügynél tapasztal hátrányos megkülönböztetésnél, egészségügy esetében a határmentén a válaszadók 8 százalékponttal többen tapasztaltak negatív megkülönböztetést, míg az önkormányzatoknál szintén határmentén ért 5 százalékponttal többen válaszadót diszkrimináció.

KITEKINTÓ A KÖVETKEZŐ KÉT HÉTRE

2013. október 7-20..

Október 8. 18.00 óra

Megemlékezés Duka Zólyomi Árpádról a Pozsonyi Casinóban

Helyszín: Pozsonyi Casino, Klarissza utca 7.

Október 12. 15.00 óra.

A Cseh- és Morvaországi Magyarok Szövetsége ünnepi programja Brünben – a szervezet megalakulásának 20. évfordulója alkalmából

Helyszín: Brünn

Részletek [itt](#).

Október 19. 14.00

Megemlékezés a Párkányi csata 330. évfordulójáról – Ünnepi beszédet mond Völner Pál infrastruktúráért felelős államtitkár, a szentmisét celebrálja Kiss Rigó László szeged-csanádi megyés püspök

Helyszín: Párkány, Római katolikus templom